V. ÉVFOLYAM, 22. SZÁM. ARA 30 FILLÉR. 1955. OKTÓBER 26.

TANULNI! TANULNI! TANULNI!

KÖZGAZDÁSZ

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

A nevelőmunka színvonalának emeléséről

Egyetemünk oktatói és hallgatói a tanév kezdete óta mind többet foglalkoznak, s gondolkodnak új tanévünkben elérendő legfontosabb célkitűzésünkről: a világnézeti, erkölcsi-politikai nevelőmunka színvonalának emeléséről, melyet az MDP Központi Vezetőségének az egyetemek tanulmányi és politikai helyzetéről szóló határozata jelölt meg.

Kommunista és pártonkívüli oktatóink vállvetve a DISZ-szervezettel már igen sok hasznos javaslatot dolgoztak ki s részben meg is valósítottak, amelyek rövidebb, hosszabb idő múlva gyakorlati eredményeket hoznak.

E célkitűzés megvalósítása a marxista közgazdász értelmiség képzésénél és nevelésénél annál is inkább rendkívül fontos feladat, mivel a modern társadalmi életben végbemenő változások új problémákat állítanak a marxista közgazdasági elmélet elé.

A Központi Vezetőség határozata végrehajtása érdekében egyetemünk oktatói és hallgatói, valamint az egyetem állami és társadalmi szervei részéről folyó munka tapasztalatai azt mutatják, hogy körültekintően az egyetem konkrét körülményeit alaposabban tanulmányozva s ugyanakkor a végrehajtásban az eddigieknél szélesebb köröket bevonva jutott el a határozat most már egyetemünk minden oktatójához, s társadalmi szerveinkhez, végeredményben azokhoz akiken elsősorban múlik a végrehajtás eredménye és hatásossága.

Az eddigi tapasztalatok azt is mutatják, hogy oktatóink és kommunista hallgatóink magukévá tették e célkitűzést. Ugyanakkor a körülményeinket alaposan elemző, e célkitűzések végrehajtását előirányzó munkaterveink valóraváltását csak energikus, önfeláldozó, öntudatos munkával érhetjük el.

Vannak oktatóink, pártvezetőségi tagjaink, kommunista hallgatóink között olyanok, akik aggodalmaskodnak a nagy feladatok láttán. Az kétségtelen igaz, hogy „sok a munka s kevés az idő", de nem szabad elfelednünk, hogy még igen sok tartalékunk van, s hogy teljesebben fel kell tárnunk, ki kell fejlesztenünk egyetemi oktatóink s hallgatóink képességeit a társadalmi tevékenység minden területén.

Nem szabad elfelejtenünk azt, hogy a demokratikus centralizmus elvei alapján tovább tudjuk növelni a kommunisták aktivitását, s mind szélesebb pártonkívüli rétegek társadalmi tevékenységbe való bevonására van módunk, ha megszüntetjük az egyes területeken még tapasztalható papírmunkát, dogmatizmust s ezzel is elhárítjuk oktatóink és hallgatóink alkotó javaslatai s munkája elől az akadályokat.

Mind szélesebb és hatásosabb lehet a társadalmi tevékenységben való részvétel, ha megszüntetjük munkánkban a liberalizmust, ha oktatóink és hallgatóink látják, hogy vezetőikkel szemben általuk joggal támasztott nagyobb követelményeket vezetőik energikusan és önfeláldozóan teljesítik. Mind szélesebb és hatásosabb lehet a társadalmi tevékenységben való részvétel, ha szilárdan és megingathatatlanul fellépünk egyetemünkön az ellenséges elemek ellen, ha megingathatatlanul s ugyanakkor körültekintően tényekre, tudományos elemzésre alapozott érvekkel szállunk szembe a marxizmus—leninizmus alkotó elméletével szembeszálló burzsoá nézetekkel az emberek fejében meglévő kispolgári és polgári maradványokkal, jellembeli és magatartásbeli hibákkal.

Biztosak lehetünk abban, ha ezeket a lehetőségeket teljes mértékben felhasználjuk s a KV határozatát végrehajtjuk, akkor egyetemünk évről évre áldozatkész, tevékeny, harcos szocialista fiatalokkal fogja gyarapítani értelmiségünket, akik marxista módon, dialektikusan gondolkodnak, s helyesen tájékozódnak minden fontos társadalmi-politikai kérdésben s lelkesen részt szereznek új társadalmi rendünk építésében.

Magyar Tudós-Társaság

– Az Akadémia alapításának 130. évfordulójára –

A Lánchíd embernyi nagyságú láncszemeinek összeállításánál éppúgy, mint alapköveinek lerakásánál Széchenyi is jelen volt. Az első, állandó dunai híd — saját szellemének gyermeke — megszületését igen nagy gonddal kísérte végig. Ma is ugyanezeken a pilléreken áll a híd, ugyanezek a láncok tartják össze, de a reformkorszak hintói és batárai helyett legújabb gyártmányú Ikarus-autóbuszok és Csepel-motorkerékpárok gurulnak át rajta.

A híd mellett álló Akadémia ablakai mintha ezt az ellentétet gyűjtőlencseként szellemi síkba fordítanák. A Széchenyi-szoba mellett a régi folyosókon felállított Kazinczy és Kölcsey mellszobrok szomszédságában a könyvespolcokon az Akadémia legújabb kiadványai sorakoznak: nyelvészeti, közgazdasági, atomfizikai munkák. És az első magyar nyelven írt marxista logika.

Két polccal arrébb, ismét régi könyv, fakó lapokkal, hosszú, gót-stílusú s-betűkkel, benne az Akadémia gondolatának első csírája. Bessenyei írta és címe: Egy magyar társaság iránti jámbor szándék. Lenyűgözően optimista hangon mondja benne: „Azt tartom, hogy a mi nemzetünkben az elmének minden tehetségei kitetszhetőképpen megvagynak, amint a sok eleven példák mutatják." Soraiból kitűnt, hogy nemcsak jámbor, hanem erős szándéka volt a tudóstársaság létrehozása.

A bölcsesség magyar istennője azonban nem pattanhatott ki egyszerre teljes fegyverzetben, Pallas Athéneként az ország fejéből — Ausztria és a magyarul egy szót sem tudó főurak akadályozták ebben. Harminc-negyven évre, és Révay Miklósokra, Kazinczykra és Felsőbüki Nagy Pálokra volt szükség ahhoz, hogy 1825. november 3-án Széchenyi István, az ismeretlen fiatal kapitány felállhasson az országgyűlésen és egyévi jövedelmét, hatvanezer forintot felajánljon a Magyar Tudós Társaság megalapítására. A megyék követei hangos „Vivát"-okba törtek ki, a főrendeknek pedig tátva maradt a szájuk.

A magot elültették, a fa pedig nőtt, terebélyesedett. A Magyar Tudós Társaságból Magyar Tudományos Akadémia lett. Voltak olyan idők, mikor vadhajtások is nőttek rajta. A hivatalos látszatakadémiával szemben azonban mindig ott állt az igazi Akadémia, amely olyan helyzetet akart teremteni, ahol „a kitörő napfény nem terem áltudományt".

Ma már 130 éves, de ez a kor csak tudás-gyarapodást jelent és nem öregedést. Az Akadémiához ma éppúgy hozzátartoznak a Központi Fizikai Kutató Intézet 25—26 éves atomfizikusai és a közgazdaságtudomány fiatal aspiránsai, mint Bessenyei 160 éves könyve a Jámbor szándék. A könyv, amiben azt olvashattuk, hogy „az ország boldogságának egyik legfőbb eszköze a tudomány, és ez mentől közönségesebb a lakosok közt, az ország is annál boldogabb".

Szecskó Tamás

37 éves a lenini Komszomol

Ha valakiről azt halljuk: harminchét éves, az jut eszünkbe, hogy túl van élete delén, alkotásai, amelyek még ezután következnek, az életműnek már csupán betetőzését jelentik. Kialusznak már lassan benne az ifjúság szikrázó friss forrásai.

De a harminchét éves Komszomolról elmondhatjuk-e, hogy eddigi alkotásai után márcsak művének betetőzése következhet? Mondhatjuk-e, hogy a Komszomolban kialudtak az ifjúság éltető forrásai? A Komszomol — örökifjú. Az a lelkesedés, amellyel a szovjet ifjúság az intervenció nehéz, véres napjaiban helytállt, az a lendület, amellyel segítette a Sztahanov-mozgalom fellendítését, az a szilárdság, amelyet a Nagy Honvédő Háború éveiben tanusított, az a lelkesedés, amellyel eleget tett a párt és a kormány felhívásának, a szűz- és parlagföldek feltörésére vonatkozóan — mind azt bizonyítják, hogy a Komszomol munkájában nem volt megtorpanás, nem volt lanyhulás.

A Komszomol rengeteget segített ifjúi lelkesedésével a pártnak, a szocializmus építése feladatainak teljesítésében — és a párt hálás szívvel fogadta ezt. A szovjethatalom első éveitől kezdve nagy súlyt fektetett az ifjúságról való gondoskodásra, szakképzettségének emelésére, műveltségének gyarapítására. Ezeket már nagyrészt, mi magyarok is ismerjük. Felesleges hivatkozni, az úttörők leningrádi palotájára, a moszkvai Lomonoszov-egyetemre, és az ifjúság fejlődését szolgáló más intézményekre.

A felszabadulás óta pártunk és kormányunk hasonló gondoskodással veszi körül a magyar ifjúságot is, de a Komszomol is segít ifjabb testvérének, a DISZ-nek, munkájában — tapasztalatokkal, tanácsokkal s a segítségnek számtalan más formájával.

Meg kell azonban mondanunk, hogy a DISZ még nem tölti be teljesen a Komszomol szerepét. Munkájában sok a javítanivaló — a mi egyetemünkön is. Még távolról sem értük el az optimális tanulmányi színvonalat és bár kultúrcsoportjaink szép eredményeket értek el, a hallgatók egyéni kultúrszínvonala még nem emelkedett kellő mértékben.

Dolgozzunk tovább a lenini Komszomol szellemében, hogy méltó aranytartalékai lehessünk pártunknak és méltó követői a Komszomolnak.

Farkas György

KULTÚRHÍREK

1955. november 4-én klubest keretében ünnepli egyetemünk tánccsoportja fennállásának hetedik évfordulóját.

Ebből az alkalomból a DISZ Központi Vezetősége javaslatára a Kossuth-rádió „Jó munkáért szép muzsikát" háromnegyedórás műsorát kultúregyüttesünk jó munkája elismeréséül sugározza.

A november 4-i műsoros esten tánccsoportunk három sajátgyűjtésű számával fog fellépni.

★

Az egyetemi Népi Együttes megkezdte új népi táncjátékának, Székely Ferkónak próbáját.

Alkalom, amelyet nem használnak ki a hallgatók

Számtalan aggodalmaskodó hang jutott már el hozzánk, amelyek szerint az egyetemen kevés gyakorlati, kézzelfogható dolgot tanulunk.

Ebben, ha van is kis igazság, mégis van ennek az éremnek is másik oldala.

Igenis van alkalmuk a hallgatóknak megismerkedni a gyakorlati élet speciális kérdéseivel, de ez nem kötelező; ez csak szorgalom kérdése. A hallgatók előtt megnyílnak a minisztériumok, a vállalatok kapui, hogy pályázatuk számára anyagot találjanak, de erre nem sokan tartanak igényt. A politikai gazdaságtan tanszéken kevesen jelentkeztek pályamunka kidolgozására, és még ebből a kevés próbálkozásból is többen lemorzsolódtak.

Egyes tanszékeken „kiderithetetlen titok" az, hogy hány hallgató ír pályázatot. Az ipar tanszéken például csak egy tavaly végzett (!) hallgatóról tudnak.

Vártuk azt, hogy a pályázatok akciója jobb eredménnyel fog végződni, mint a múlt évben. Ez tévedés! Alig akad egy-két tanszék, ahol rendesen folyik a pályázatok írásának figyelemmel kísérése.

A külkereskedelmi tanszéken tíz elvtárs ír pályamunkát.

A pénzügyi tanszék ezúttal is bebizonyította, hogy szívügye a tudományos munka labirintusaiba bevezetni a hallgatókat. A negyedévesek jelentős része ír pályamunkát. Visszalépésről nem tud a tanszék.

Bácskai elvtárs felkutat minden lehetőséget, hogy hallgatói megfelelő forrásokhoz, jó szakemberek tanácsaihoz jussanak. Itt nem kerül sor arra, hogy az üzemi dolgozatok kiegészítésével növeljék a pályázók számát, mint a politikai gazdaságtan tanszéken.

Egyes elvtársak sokszor igen nehéz és még kidolgozatlan problémákat dolgoznak fel. Jónás elvtárs például termelőszövetkezeti problémákkal foglalkozik. Horváth és Váci elvtársak az állami gazdaságok finanszírozási kérdéseit kutatják.

A hallgatóknak anyagi érdekük is fűződik a pályamunkák írásához. Egy egyetem több tízezer forintot fog kiosztani a legjobb dolgozatok írói között.

A mi célunk az, hogy jó szakemberek legyünk, ezt viszont csak úgy érhetjük el, ha igénybe vesszük az egyetem által nyújtott lehetőségeket.

Arany János levele Darwinhoz

Arany János eddig ismeretlen, Darwinhoz írt levelére bukkantak a Magyar Tudományos Akadémia épületének rendezésekor. Arany akadémiai főtitkársága alatt írta a levelet a nagy angol természettudósnak, amelyben közli, hogy a Magyar Tudományos Akadémia rendkívüli érdemeinek elismeréséül külső tagjává választotta.

Külföldi vendégek a gazdaságföldrajz tanszék „kiskongresszusán"

Egyetemünkön csak nagyon kevesen tudják, hogy szeptember végén a Magyar Tudományos Akadémia I. földrajzi kongresszusa után a gazdaságföldrajz tanszéken hét külföldi tudós részvételével valóban nemzetközinek nevezhető „kis kongresszus" zajlott le — melyen a tanszék dolgozóin kívül az összes negyedéves gazdaságföldrajzszakos hallgatók is résztvettek. Sanke professzoron kívül külföldi földrajztudósokkal még nem volt módunk találkozni.

Kiváló pedagógusra vall ...

Igy találkoztunk végre *szovjet professzorokkal, a moszkvai J. G. Szauskinnal és a leningrádi R. Kalesznyikkel.* Szauskin elvtárs járt már egyszer nálunk, de akkor éppen vizsgáink voltak, s így nem tudtunk vele találkozni. Megnyerő volt előadásmódora, amelyről a nagy tudósra ismerhettünk rá. Előre figyelmeztetett bennünket, hogy lassan, tagoltan fog beszélni, mert tudja, hogy mi tanultunk oroszul, és szeretné, ha már a fordítás előtt megértenénk előadását. Beszéde nagy részét valóban fordítás nélkül is megértettük. Világosan, érthetően és mégis magas színvonalon adott elő. Ilyen volt, amikor két szék egymáshoz való helyezésével magyarázta a földrajztudomány két ágának — a természeti földrajznak és a gazdasági földrajznak — egymáshoz való viszonyát, elkülönülését s azután pedig együttműködését. Mindez kiváló pedagógusra vall.

Végre személyesen hallottuk a szovjet földrajztudósok véleményét tudományunkat érintő alapvető kérdésekről.

Tanszékünk régi barátja ...

Szinte családtagként fogadtuk *Heinz Sanket, a világhírű berlini Humboldt Egyetem gazdaságföldrajz professzorát,* az NDK egyik legkiválóbb tudósát. Nem először jár nálunk, tanszékünk régi barátja. Szereti Magyarországot, dicséri a magyar vendégszeretetet. Tavaly szabadságát is Magyarországon töltötte és ekkor előadást tartott egyetemünkön a geopolitikáról. Előadása szinte lenyügözött bennünket. A gesztusok legszélesebb skáláját váltogatja a teljes magába szállással, ami igen magával ragadja hallgatóit. Temperamentumos ember, ezt a tulajdonságát szerinte francia édesanyajától örökölte.

Totó, futball, gazdaságföldrajz ...

Megtisztelő volt *Leszcyszki* professzor, lengyel akadémikus látogatása. Térképekkel felszerelve jött hozzánk és igen alapos tájékoztatót adott a vonzáskörzet meghatározásának náluk használt módszereiről.

Lengyel vendégeink közvetlen, emberi magatartására jó példa, hogy Gallone professzor készségesen válaszolt arra a kérdésünkre is, hogy Lengyelországban ismerik-e a totót. Leszcyszki elvtárs pedig, amikor feltették neki a kérdést, hogy lehetséges-e egy lengyel—magyar diák, tanár csereakció, vagyis, hogy kölcsönösen meglátogassuk egymást, azt felelte, hogy természetesen lehetséges, de hamarabb célhoz érünk, ha alapítunk két futball-csapatot.

Ebben a közvetlen légkörben folytak le *Sandru Jon román és Petr Pencsev bolgár gazdaságföldrajz professzorokkal* történt beszélgetések is.

„Rendezni végre közös dolgainkat ..."

Érthető érdeklődés előzte meg Sandru Jon Jassy-i professzor jövetelét.

A magyar és román gazdaságföldrajz-tudósok között még az elmúlt évtized alatt sem alakult ki tényleges, tudományos, vagy baráti kapcsolat. A közös társadalmi és szakmai célok azonban lassan mégis kialakítják azt a kedvező szellemet, amelynek első állomása ez a látogatás volt. Sandru Jon professzor megrajzolta a román rayonizálás pontos képét, szívesen válaszolt kérdéseinkre, kevés idejéből közel két órát szakított arra, hogy velünk legyen.

Pencsev bolgár professzor kimerítő ismertetést adott Bulgária energetikai és hydrológiai kérdéseiről.

Arra, hogy a velünk szemben ülők külföldiek, csak a különböző nyelv emlékeztetett. Vendégeinket mint pedagógusokat is megszerettük. Számunkra nagyon sokat jelentett az, hogy személyesen is megismerhettük ezeket az elvtársakat, akiket ez ideig hírből, vagy könyveikből ismertünk csak. Egy-egy személyes kapcsolat, beszélgetés többet jelentett nekünk, mint esetleg egy féltucat könyvnek az olvasása. Ez az a tényező, ami a hallgatók tudományos érdeklődését felkeltette és serkentőleg hat a további tudományos munkára.

—Körtély—Varga—Zala—

Mikor lát munkához a hármas pártalapszervezet népnevelő-gárdája?

Közel két hónap telt el a tanév kezdete óta, de a hármas pártalapszervezet népnevelőinek munkájáról keveset tudunk mondani. A békekölcsönjegyzéssel kapcsolatos kampányfeladatok elvégzésén túl, munkájukról nem sok jót mondhatunk. Lehet, hogy ez egy kicsit élesen hangzik, de sajnos tény, és a mulasztásokért elsősorban az alapszervezet vezetősége a felelős.

A békekölcsönjegyzéssel kapcsolatos tennivaló megszervezésével párhuzamosan a vezetőség létrehozta az új népnevelő hálózatot is. Első erőpróbájuk éppen a békekölcsönjegyzéssel kapcsolatos területi agitáció volt, amelyet eredményesen hajtottak végre.

A hiba ott van, hogy az egyes kampányfeladatok sikeres megoldása után a munka lendülete megtörik és az úgynevezett „apróbb feladatokat", melyek naponta vetődnek fel, és amelyek lényegében a népnevelő munka gerincét adják, elhanyagolják. Ezt látjuk a hármas pártalapszervezetnél is. A kezdeti fellendülés után teljes visszaesés következett be. A vezetőség nem nyújtott kellő segítséget, nem adott megfelelő módszertani tanácsokat a népnevelőknek és nem jelölte meg a tanulócsoportokon belüli munka főbb feladatait. A népnevelők pedig nem „háborgatták" problémáikkal a vezetőséget. A szokásos havi jelentések tartalmatlanok, vagy el sem készülnek.

Az alapszervezet népnevelőivel való beszélgetés során kiderült, hogy legtöbbjük szívesen vállalta ezt a megbízatást, szereti feladatát. Bármennyire szeretik is azonban többségükben munkájukat, odáig még csak nagyon kevesen jutottak el, hogy öntevékenyen is dolgoznának. Az alapszervezet vezetősége adhat módszerbeli tanácsokat, segítheti a már általánossá vált problémák megoldását, de minden — a napi munka közben felvetődő sokrétű kérdés megoldásához külön-külön nem adhat támogatást, ez az alapszervezetek népnevelőinek önálló feladata.

Nem szükséges a népnevelő munka jelentőségéről beszélni. Hiszen kézzelfoghatóan tapasztalható, hogy azokban a csoportokban, ahol a népnevelő jól végzi feladatát, ott jobb a kollektív szellem, jobb a tanulmányi eredmény, háromszorannyi sajtót olvasnak, mint azokban a csoportokban, ahol sokan azt sem tudják, hogy ki a népnevelő. Igaz az, hogy az alapszervezetek átszervezése, valamint a békekölcsönjegyzéssel kapcsolatos kampányfeladatok nehezítették a népnevelő munka gyors megszervezését. De azért két hónap, az mégis csak két hónap. Véleményünk szerint, mindenképpen elég idő ahhoz, hogy nemcsak a népnevelő munka tervét készítsék el, hanem a terv végrehajtását is megkezdjék. A hármas párt-alapszervezet vezetősége előkészítette az agitációs munka fellendítésének tervét. Eszerint a jövőben az agit.-prop.-titkár rendszeresen fog beszélni a népnevelőkkel. Az ellenőrzés és a tapasztalatcsere megvalósítása érdekében minden hónapban értékelni fogják egy-egy népnevelő munkáját, és azzal a taggyűlési beszámoló is foglalkozni fog. Eltérően az eddigi módszertől, a népnevelő-jelentésekben felvetett problémákat azonnal megbeszélik.

Kétségtelen, hogy e tervek gyakorlati megvalósítása javítani fogja a népnevelő munka színvonalát. További halogatásra azonban nincs idő, mert már a félév közepén járunk és elengedhetetlen, hogy a félévi jobb vizsgaeredmények kialakításának népnevelőink is tevékeny részesei legyenek.

„A perzsa elvtárs is érti?"

Ezt kérdezte, matematika előadáson Huszár Géza professzor elvtárs és mosolygó tekintete az első sorok felé fordult. Ki lehet ez a perzsa elvtárs? Sötéthajú, fekete szemű fiú. Arcvonásai és hullámoshaja egyaránt elárulják, hogy keletről jött, Mohamed Habibinek hívják, s az Általános Közgazdasági Kar hallgatója. Tízpercekben otthonosan járkál az egyetemen, jókedvűen beszélget magyar barátaival.

Amikor hazájáról, Iránról mesél, fény csillan meg sötét szemében és mi szinte magunk előtt látjuk a csodálatos iráni tájakat, Teherán utcáit, a lefátyolozott keleti nőket, a bazárok tarka tömegét.

Egy ilyen bazárban inaskodott ő is. „Sepregettem — emlékezik vissza — de náluk az megszokott dolog, hogy 6—10 éves gyermekek ilyen munkával keresik kenyerüket. A csodás mintájú perzsaszőnyegeket is kis gyermekek készítik, akiknek nagy része nemsokára megvakul.

„A diákok szabadidejükben újságot és cigarettát árulnak az utcákon, mert szükségük van a pénzre" — mondja.

Erre valaki óvatosan megjegyzi — hát arra bizony nekem is szükségem lenne, különösen ösztöndíj-fizetés előtt. Valamennyien mosolygunk, de Mohamed Habibi, nem zavartatja magát. Most arról beszél, hogy részt vett a mozgalomban, ezért három és félévet töltött börtönben embertelen körülmények között. Súlyosan megbetegedett, tüdőbajt kapott.

Egészségét csak nálunk, a magyar hazában kapta vissza. Itt válthatta valóra régi álmát, itt nyílott lehetősége arra, hogy tanuljon.

El akarja végezni az egyetemet, örömmel tanul, jól érzi magát.

„Nagyon jó itt nekem" — mondja mosolyogva. — „Jó barátaim vannak, sokat járok moziba, bérletem van az Erkel Színházba."

Így él nálunk ez a fiú, a messzi Irán gyermeke. Itt tanulta meg az „internacionalizmus" szó igazi jelentőségét. Itt érezte mennyit tehet barátaiért egy boldog szabad nép.

— er —

Lesz-e DISZ-szervezet az Általános Kar III. évfolyamán

Év elején egyetemünk DISZ-alapszervezeteinek munkáját ideiglenesen megbízott vezetőség irányította. A megbízott vezetőségnek egyik fő feladata az volt, hogy előkészítse az alapszervezet első taggyűlését, amelyen megvitatják a soronkövetkező feladatokat és amelyen a tagság megválasztja az új vezetőséget.

Ez az előkészítő munka lassan, vontatottan haladt, és majdnem kizárólag adminisztratív területen folyt. Természetesen ez azt jelentette, hogy a DISZ szervezeti kereteinek megteremtése elfoglalta a DISZ-bizottságot és az ideiglenes vezetőségeket is, ami miatt háttérbe szorult a tartalom, a DISZ főfeladata: az erkölcsi-politikai nevelőmunka.

Ennek az igen komoly hibának bizonyos fokig magyarázatául szolgálhat az alapszervezetek átszervezése, de semmiképpen nem ez a kizárólagos ok. Felelősség terheli ezért a DISZ-bizottságot és az alapszervezeti vezetőségeket egyaránt. A szervezeti átépítést a szervezeti forma tartalommal való megtöltését párhuzamosan kellett volna megoldani.

Végül is befejeződött az előkészítő időszak, és bár számos hibától terhes még mindig egyetemünk ifjúsági mozgalma — elkezdődött a komolyabb munka. A megválasztott vezetőségek előtt sok megoldásra váró feladat áll.

Egy alapszervezet azonban még mindig van, ahol nem csináltak semmit, vagy alig valamit.

Ha beszélgetünk az Általános-kar harmadik évfolyamának DISZ-tagjaival, akkor kiderül, hogy ők semmit sem tudnak alapszervezetükről, a taggyűlésről, a vezetőségválasztásról. Ilyesmit lehet hallani: „még a bélyegek sem jutottak el hozzánk. Legalább azt kapnánk már meg".

De kitől kapják meg? A csoportok gazdátlanok — nincs DISZ-csoport szervező.

Az ideiglenesen megbízott vezetőséget nem ismerik. Igazában nincs is.

Komoly hibák ezek. Hogyan történt, mi az oka? Így kezdődött: a DISZ-bizottság tagja lement a dékáni hivatalba és ott elkérte Bulyna elvtársnőtől a névsort, amiből kiírt egy néhány nevet azok közül, akiknek átlaga négy egészen felül volt. „Ezek jöhetnek számításba a vezetőségválasztásnál" — mondta ő. De mi zárójelben hozzáfűzzük: itt van a kutya eltemetve — ez a lehető legrosszabb káderpolitika! Különösen rossz kezdetnek.

Az ideiglenes vezetőséget ilyen módon összeszedték. A titkári teendők ellátásával pedig megbízták Berettyán László elvtársat, de ő ezt a megbízatást, érthető okból nem tudta elvállalni. Titkár nélkül nincs vezetőség. Megbízták tehát Pápai János elvtársat, aki ugyancsak nem vállalta. Sorra jött azután a vezetőség minden tagja — senkisem vállalta. Itt azután megállt az első pillanatra végnélkülinek látszó megbízási kísérlet.

A titkár nélküli vezetőség egyszer már összeült. Megbeszélték, kinek mi a feladata. De ez a vezetőségi összejövetel sem volt teljes. Hiányzott Márkus elvtárs, akinek egyszer ugyan már említették, hogy „ha vezetőségválasztás lesz, akkor esetleg te is vezetőségi tag leszel" (?!). De azóta még nem beszéltek vele.

Nem lehet csodálkozni, hogy ez a vezetőség nem tud dolgozni, mégha egyes tagjai szívvel-lélekkel dolgoznának is.

Nincs titkár. De múlhat-e egy emberen egy egész alapszervezet munkája? Nem! Különösen azért nem, mert találnának olyan elvtársat, aki nagyon szívesen és lelkiismeretesen végezné a rábízott feladatokat. Szabó Zsuzsa elvtársnő párttag, első évben alapszervezeti DISZ-titkár volt, másodéven vezetőségi tag. Most nincs semmi DISZ-megbízatása: Nem akar dolgozni? — „Nagyon szívesen végeznék DISZ-munkát, úgy, mint eddig. De nem könyöröghetek a DISZ-bizottságnak, biztosan nem végeztem el jól eddigi feladataimat" — mondja nagyon őszinte hangon Szabó elvtársnő. Mindenki tudja, mert látta, hogy eddigi feladatait nagyonis jól elvégezte. Bizonyára még más elvtársat is lehetne találni, csak alaposan és lelkiismeretesen kell a DISZ-bizottságnak körülnézni.

Viniczei elvtárs a DISZ-bizottságon elmondta, hogy most már hamarosan létrehozzák az Általános Kar harmadik évfolyamán is az alapszervezetet. Szikszai elvtársat bízták meg a szervezéssel. Segítséget fog nyújtani a hármas pártalapszervezet is, ami komoly biztosíték arra, hogy valóban a legrövidebb időn belül megkezdődjék a DISZ-munka itt is.

Megkezdődtek az egyetemi tanszemélyzet ideológiai konferenciái

Az MDP Központi Vezetőségének határozata alapján az Oktatásügyi Minisztérium ezévben is megszervezte az egyetemi oktatók ideológiai továbbképzését. Ennek különös jelentősége van, mivel pártunk Központi Vezetőségének az egyetemi munkával foglalkozó határozata az eddiginél is fokozottabb politikai és ideológiai követelményeket állít egyetemünk tanszemélyzete elé. **Az egyetem vezetősége és a pártbizottság szükségesnek tartotta, hogy a politikai és pedagógiai munka javítása mellett az eddiginél sokkal fokozottabb figyelmet fordítsunk tanáraink ideológiai továbbképzésére.**

A múlt tanévekben az ideológiai továbbképzésnek az volt a legnagyobb hibája, hogy nem vette figyelembe a különböző tanszékeken dolgozó oktatók továbbképzésében felmerülő sajátos követelményeket, továbbá, hogy nem támasztott elég magas követelményeket az ideológiai oktatásban részt vevőkkel szemben. Ezenkívül a tanulás és a szervezeti fegyelem terén is voltak lazaságok.

Ezeket a hiányosságokat kiküszöbölve el kell érnünk, hogy az ideológiai oktatás az eddiginél sokkal fokozottabban szolgálja tanszemélyzetünk ideológiai és politikai fejlődését. **Az ideológiai továbbképzés ebben az évben négy különböző formában folyik. Oktatjuk a magyar párttörténetet, amit egyetemi oktatóink szervezetten ebben az évben tanulmányoznak először. Ennek különös jelentősége abban áll, hogy most már egyre megfelelőbb színvonalon folyik hallgatóink magyar párttörténeti oktatása is. Ezen a tanfolyamon 18 tanár vesz részt. A konferenciát Rigó Tibor elvtárs vezeti.**

A tanári kar legnagyobb része 60—64 elvtárs, a politikai gazdaságtant fogja tanulmányozni hároméves tananyag keretében, amely döntően a politikai gazdaságtan szovjet tankönyvére épül. A konferenciákat Bedő Gyula, Erdős Tibor, Arató Oszkár, Bertóti László elvtársak vezetik.

Az ideológiai színvonal emelését szolgálja a filozófia oktatás is, ahol a dialektikus és történelmi materializmus alapjait veszik át a tanfolyam hallgatói. Ebben az oktatási formában 19 elvtárs vesz részt, a konferenciát Bohó Róbert elvtárs vezeti.

A politikai gazdaságtan magasabbfokú oktatása egy kéthónapos tanfolyam keretében folyik, amelyben a Tőke három kötetét tanítjuk megfelelő klasszikus kiegészítő irodalommal. Ezen a tanfolyamon 28 elvtárs vesz részt. A konferencia vezetésére a pártbizottság Kádár Iván elvtársat kérte fel. Ezenkívül egyes foglalkozásokat az illető témakörben legjobban jártas és a gyakorlatban dolgozó elvtársak tartanak majd.

Az ideológiai továbbképzés megerősítését, az ellenőrzés és a segítés megjavítását szolgálja, hogy a pártalapszervezet vezetőségében külön oktatási felelős működik, akinek feladata elsősorban abban áll, hogy a konferenciákra való felkészülést ellenőrizze, segítse megteremteni a felkészüléshez szükséges előfeltételeket minden elvtárs számára és figyelemmel kísérje a konferenciák lefolyását, az ott felvetődött elméleti kérdéseket és azok tisztázását. A konferencia vezetésére az egyes területek legjobban felkészült tanárait kértük fel és ez is biztosíték arra, hogy a foglalkozások magas színvonalúak legyenek és olyan követelményeket állítsanak a részvevők elé, amelyek erős munkát és ennek következtében megfelelő ideológiai fejlődést biztosítanak. A konferenciák keretében a tanfolyam részvevői önálló referátumokat tartanak. Az ideológiai továbbképzés elvi és szervezeti irányítására egyetemünk oktatási bizottságot hozott létre.

Pártunk Központi Vezetőségének az egyetemi munkával foglalkozó határozata becsületbeli kötelességévé teszi az egyetemi oktatók, elsősorban a kommunista oktatók számára, hogy mindent megtegyenek ideológiai felkészültségük megjavítása érdekében, aminek egyik fontos eszköze az ideológiai oktatásban való fegyelmezett, szorgalmas, aktív részvétel.

Búzás József

HÍREK A PRAVDÁBÓL

A Közgazdász és az MSZT szervezet elhatározta, hogy a jövőben minden számban néhány soros hírt közöl a Szovjetunió kulturális életéről. A hírek összeválogatásában, a fordítások ellenőrzésében, a Nyelvi Intézet tanárai nevében Barczán elvtárs fog segítséget nyújtani, de a hírek fordítását hallgatóink végzik, mégpedig minden alkalommal egy másik szeminárium diákjai. Ezek a fordítások jó próbái lesznek hallgatóink orosz tudásának és tudásuk hasznosításának.

★

Az alábbi híreket az általános közgazdasági kar első éves haladó csoportja állította össze, főként Nagy Magda és Kuszenda Ilona vették ki részüket a munkából.

A hírek a Pravda 1955. október 15, 16, 17-i számaiból valók.

★

Moszkvában október közepén a közönség élénk érdeklődése mellett rendezték meg a turkmén irodalom és művészet képviselőinek tíznapos bemutatóját. A moszkvai színházakban, hangversenytermekben felcsendültek a turkmén nemzeti opera hangjai, megelevenedtek a prózairodalom és balettművészet legjobb alkotásai a Turkmén Köztársaság kitüntetett művészeinek és népművészeinek előadásában. Figyelemreméltó, hogy a turkmén színészek műsorában szerepelt a világirodalom klasszikus darabja is, az Othello

★

A Turkmén kulturális küldöttség vendégszereplésével egyidőben kezdődött a Szovjetunióban a francia filmhét. A szovjet közönség izgatottan várta az új francia filmprodukciókat. Az utóbbi időben bemutatott filmek közül óriási sikert arattak a Papa, mama, ő meg én, és a Pármai kolostor.

★

A Marx—Engels—Lenin—Sztálin Intézet kiadásában most jelent meg a Marx- és Engels-Archivum XIII. kötete. Ez a kötet is, mint az előző XI. és XII, Marx Károly kéziratait tartalmazza, az 1861 utáni orosz gazdasági problémákról szól. ★

Érdekes megfigyelnünk a moszkvai színházak októberi műsorát. A klasszikusok világszerte ismert darabjai szerepelnek nagy sikerrel. Így például a Turkmén Drámai Színház Shakespeare: Othellóját, a Nagyszínház Bizet: Carmenjét, az Állami Orosz Drámai Színház Csehov: Három nővér című művét játssza, estéről-estére hatalmas sikerrel. A nálunk is nagy népszerűségnek örvendő Pigmalyon, a Kis Színház Kamaraszínházának műsorában szerepelt. Az ifjúság saját színházában tapsol minden alkalommal Csehov híres darabjának, a Cseresnyéskertnek.

Nótaszóval — vidáman...

Még legtöbben javában aludtak vagy legalább is hazafelé igyekeztek a reggelig tartó bálokról, amikor már gyülekeztek fiataljaink az egyetem épülete előtt.

Hamarosan megérkeztek a gépkocsik, s a vidám egyetemisták nagy „csatazajjal" birtokukba vették.

Az út, mindjárt az elején jól kezdődött. A daloshangú ifjakkal teli kocsit leállították a rendőrök. „Röpke" negyedórás felülvizsgálat s mehettünk tovább.

Az eső lágyan szitált s a ködtől a tájat nem lehetett látni, de nótaszóval, kacagással, kicsattanó jókedvvel hamarosan elérkezett a kis falu, Páty. Éles kanyar a Petőfi milliomos tsz udvarára, és máris megérkeztünk. A szivélyes vendéglátó gazda bőséges reggelivel várta a munkába indulókat. Azután a kék overallos csapat folytatta további útját a kukoricaföldekre. Hetven hold — valóságos sárgálló szélben hullámzó tenger fogadta az egyetemistákat. Biztatásra nem volt szükség. Mindenesetre eljöttek néhányan a tsz-ből is, hogy segítsenek és irányítsanak.

Egyetemünk jelentős számmal képviseltette magát — bár a Magyar Rádió, amikor felolvasta a rohammunkában részvevő egyetemek nevét, elfelejtette megemlíteni a közgazdászokat — mégis több mint 150 hallgató jött el, hogy a DISZ KV felhívására vasárnapját társadalmi munkával töltse, segítsen a pátyi tsz dolgozóinak a tengeri betakarításban.

Beszélgetés közben gyorsan mozognak a fürge ujjak, s a szorgos kezek nyomában egyre gyűlik a begyűjtött termés. A vidám munka közben hol itt, hol ott csendül fel a lányok csilingelő kacagása, kísérve a fiúk basszusával — s egyre több helyen sárgállott a kupacokba dobált, letört kukoricacsövek ármádiája. Fiúk, lányok versengtek egymással. Az élenjárók azonnal a lemaradott segítségére siettek, és ha egy sor elmaradt, hisz nem mindegyik egyetemista dicsekedhet, hogy jártas a kukoricatörésben — a többiek segítettek. És hogy humor is legyen, néha a nagy ívben dobált kukoricacsövek célt tévesztettek — vagy talán nagyon is jól célozták őket! — és valamelyik szorgoskodó fején koppantak.

★

Az igaz, hogy társadalmi munkában dolgoztak a fiatalok, — de azért a tsz megvendégelte őket. Ebédre frissen sült puha, fehér kenyeret adtak abált szalonnával és zöldpaprikával. S utána, hogy kicsit bemelegedjenek és leöblögethessék torkukat, pálinkát és „kevertet" kaptak. Úgy letelepedtek egyetemistáink a magasra rakott szénakazal tövébe, mintha mindig ott ebédeltek volna.

Mire az állandó őszi vendég — a terpeszkedő köd letelepedett — fiataljaink a kukoricatáblának több, mint a felét letépték. S hogy teljes legyen a nap, vacsorára friss disznópörkölt várta a munkából hazatérőket.

Arról talán már beszélni is felesleges, hogy ragyogó jókedvvel, mosolyogva ült mindenki a gépkocsiba és egész úton Budapestig szólt a nóta, hangzott a kacagás, s amerre elsuhantak, az emberek mosolyogva integettek a lelkes fiatalok után.

Mindenki jól érezte magát, és úgy gondoljuk, hogy senki sem bánta meg, hogy eljött.

Braun János

★

A DISZ Végrehajtó Bizottsága ezúton mond köszönetet az egyetem oktatóinak, hallgatóinak, vendégeinek vasárnapi lelkes rohammunkájukért. **DISZ V. B.**

HÍREK

Az atomenergia felhasználása a természettudós lelkiismereti kérdésévé lett, s ezt a konfliktust az irodalom is feldolgozta. Legutóbb az amerikai Dexter Masters foglalkozott vele, „The accident" (baleset) című regényében. A regény hőse a cinikus Louis Saxl azzal nyugtatja meg a lelkiismeretét, hogy az atomközpontban, ahol dolgoznak, már nem is tudományos munkát végeznek, csupán valamilyen terméket állítanak elő, amelyről nem lehet megmondani, milyen hatással lesz az emberiség jövőjére. Cinizmusa, mintegy önmagában hordja a büntetését: Atombaleset áldozatává lett.

★

A Kulturális Kapcsolatok Szovjet Társasága — amelynek széleskörű összeköttetése van a külföldi országokkal — az Angol Nemzeti Műcsarnok kérésére elküldte Georgione „Judith" című festményének másolatát és cserébe megkapták Leonardo da Vinci „Madonna" képének reprodukcióját.

★

Az új angol—orosz frazeológiai szótár, amelyet fordítók, tanárok és nyelvészek használatára terveztek, nemsokára megjelenik Moszkvában.

BARTÓK BÉLA III. ZONGORAVERSENY

ALLEGRŐ VIVACE

Fussatok percek, fussatok évek vad, nagy irammal,
Fussatok felhők messzi vidékre bánataimmal.
Csengető szánok Csiki-havasban messzire szálltok,
Pálcám hatalma tűzre heviti hű paripátok.
Szálljatok álmok, régi barátok: szárnyakat adtam
acél inakkal nem viasz-águt. Nap ha heviti,
tollatok bronzát, Ikarus sorsát nem méri rátok.
Szálljatok dobok jaj-dobogásán, hegedűk ejtő
síró varázsán, búval csatázó öröm fanfáron,
hárfák húrjain libbenő lángon szálljatok; Rátok
biztam egészen emberi létem arany izzását.
Jöjjetek újra tiszteletemre: szépség, démonok
volt fejedelme, hajnal és este.
Jöjjetek búcsú ünnepi percre forrasszon egybe.
Vége az útnak, ifjú fejemre porhavat fúttak
sorsom telei. Csillagot gyújtnak nékem is ott fenn.
Indul az angyal, indul elémbe.

Halljátok szellők szárnya se rezzen.
Angyal suhan csak, néma egekben
dobban a lába, s lába nyomában
zendül az aether, ébred a föld is:
zúgja a kőris, s a tölgyek kiáltják
furcsa imáját. Vulkánok száját
sincs ki befogja. Tompa morajjal
ébred a hajnal, s égre ragyogja
vérvörös árnyát.
Rajta vidáman,
fusson az árban viznek atomja,
csillag és holdfény táncait ropja,
tó síma tükrén. Erdei nimfák
s ezredek titkát, őrző táltos
mondd az imát most, esti szeleknek,
forrás vizeknek, szarvasaimnak,
kis madaraknak, süppedő rétnek,
rózsavirágnak, kik ha keresnek,
kik, ha kivánnak, többé nem lelnek,
nem lesem ajkuk, énekelhetnek.

Kár ma a búcsú. Mennyi beszédem
volna még véled, lobbanó lélek.
Ámde hiába, új diadalra
hívnak a távol, messzi világba.
Halljátok szólít, itt van az angyal:
perdül a dobja, visszhangja vissza
csattan a völgybe sziklafokáról,
Bátran kiállok;
hallelujával bátran kiáltok,
búcsút a rögnek, s békét örökre.
Mit ma bevégzek, emberi nemnek,
apró hazámnak, csöpp ibolyának,
felhőkbe búvó hegyóriásnak,
bús muzsikával csengő folyóknak,
magukban bolygó ős csillagoknak,
hagytam örökbe. Akarat, s álom,
dalba-szőtt tükrét itt hagyom rátok.
Fussatok véle, népem szívébe,
lopjatok lángot, gyujtsatok máglyát,
szerte a földön; ünneplőt öltsön,
végre az ember kínjaim árán.
Ünnepi órák megszépült percek
titka, virága légyen a váltság.

Vergiliusként kóborló társak,
voltunk egymásnak, drága Kodályom,
üdvözlet Néked. Az volt az álmom,
hogy hazatérek, s véletek élek.
Nem baj, így tellett, mit veszekedjek,
sorsomat tépő futó perceknek,
hasztalan volna azt kiabálnom:
Dante is egykor Vergiliussal
szállt a pokolra, s paradicsomba.
Nékünk e bolygón volt ez a részünk,
Pokloknak kínját mérleggel mértük
sokszor a földön, s ki magát váltja,
önön bírája lesz, ha itélet
perce megérett.
Vajúdó ésszel,
roppanó vállal értem idáig:
s készen a bárkám. Jöjjön az orkán,
vihart támasszon, fogja vitorlám,
induljunk végre, felhőtlen égbe.
Szólít az angyal, csókja a számat,
jégbe fagyassza, tűzre heviti.

Halljátok, hogy zúg vitorlám vásznán,
szelek hatalma. Röpülünk, tűnnek
sorra a tájak, szarvasok futnak,
hajóm nyomában, hegyek szökellnek,
versenyre kelnek friss patakokkal.
Ködgomolyagban csöppnyi világom
Tisza vidéke, ősi Dunántúl,
Erdélyi tájak többé nem látlak.
Hazám, s te népem, szép büszkeségem,
hajnalom voltál, lettél az estém,
emlőid mézén jóra neveltél,
eltaszítottál, visszafogadsz most,
isten megáldjon drága hazám

Fussatok percek, fussatok évek, szálljatok vélem.
Szálljatok hangok, búgó harangok szárnyain széjjel,
a földkerekén, holdfényen, csillag-képeken át:
örök fehéren izzó üstökös utamon jertek;
kacagva mögém. Végre a pille emberi bábját,
szétszakította, s egyre magasbra libben a csorgó
fény özönében, szembe a nappal, lángsugarakkal.

— — — — — — — — — — — — — —

S teste már lángol, arca mosolygó bíbor-havától,
izzik a föld is fénylik örökre.

TÓTH LÁSZLÓ

I. V. Micsurin születésének 100. évfordulójára

Iván Vladimirovics Micsurin 1855 október 28-án született a rjázini terület Pronszki kerületében.

Iván Micsurinnak, a nagy biológusnak növénynemesító és gyümölcskertésznek munkássága az egész világon ismert. Életének az volt a célja, hogy a tökéletlent tökéletesebbé tegye és megfigyelését az emberi társadalom javára hasznosítsa.

Életének munkásságának jelentős része a cári uralom idejére esik. Hosszú éveken át tanulmányozta az akkori európai Oroszország északi és középső részét. Arra a következtetésre jutott, hagy ezen a területen kis választékú gyümölcsöt termelnek. Például a termelt körték között egyáltalán nem voltak téli fajták. Cseresznyét, kajszibarackot, őszibarackot és szőlőt szabadföldben egyáltalán nem, üvegházakban is csak nagyritkán termeltek.

Szükségessé vált az akkori orosz kertészet elméletének és gyakorlatának forradalmi átalakítása. Ezt a nagy feladatot vállalta Micsurin a magános kutató. Már ezekben az években (1875—1877), azon dolgozott. hogy Közép- és Észak-Oroszország gyümölcstermő növényeit nemesítse. választékukat bővítse. Micsurin a cári kormány támogatása nélkül is lankadatlanul dolgozott. Kísérletéhez egy 130 négyzetszázseny. (kb. 2 ha) terjedelmű elhagyott gazdaságot és elhanyagolt kisebb kertrészt vett bérbe havi 3 rubelért. Ezen a talpalatnyi földön indult el nemesítő munkája.

Nagy szorgalommal. kitartással kísérletezett, kutatta, tanulmányozta a növények tulajdonságait, ezek megváltoztatását és öröklődését. 1900 körül kísérleteinek színhelyét északra, Kozlovba (ma Micsurinszk) tette át, hogy a növények hidegebb éghajlathoz alkalmazkodjanak. A növények edzése céljából a soványabb, rosszabb földeken kísérletezett. A hibridek spártai nevelésének szükségességére vonatkozó feltevései helyesnek bizonyultak.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom Micsurin életében és munkásságában új, eredményekben gazdag időszakot nyitott meg. Az új szovjet állam munkatársakkal, pénzzel és minden szükséges anyaggal ellátta Micsurint, aki megtízszerezett energiával kezdett hozzá tudományos munkájának kiszélesítéséhez. Munkáját a szovjet nép vezetői, Lenin és Sztálin is nagy figyelemmel kísérték és támogatták.

Micsurin a gyümölcstermelés északi határát mintegy ezer kilométerrel északra tólta ki. Olyan új gyümölcsfajtákat állított elő (több mint 300 fajtát), amelyek jól megteremnek és beérnek a hidegebb éghajlat alatt is, ahol korábban nem termettek meg.

A biológia tudományában a növénynemesítés, valamint új fajták előállításának olyan új módszereit dolgozta ki, ami forradalmat jelentett ezen a területen. Szakított a régi egyszerű keresztezés, nemesítés módszereivel és helyette új nemesítési eljárást dolgozott ki (mentor, megközelítő, vegetativ hibridizáció, a szülőpárok tervszerű kiválasztása, szabad szelektív megtermékenyítés). Hibrid növények tulajdonságait tervszerűen irányította a kivánt célnak megfelelően.

Micsurin jelszava: „nem várhatunk adományt a természettől, elvenni tőle, ez a mi feladatunk".

Micsurin továbbfejlesztette a darwinizmus materialista magját. Szilárdan hitt az emberi alkotó szellem mindent legyőző erejében. és sokra becsülte az emberben a kezdeményezést, valamint a dolgok alapos ismeretével párosult merész gondolatot.

I. V. Micsurint félszázados munkásságáért 1925-ben a Munka Vörös Zászló Renddel tüntették ki. 1931. június 7-én a Szovjetunió Központi Végrehajtó Bizottsága Micsurint, az új növényfajták létrehozásában szerzett érdemeiért és országos jelentőségű szakmunkájáért Lenin-renddel tüntették ki.

I. V. Micsurin a közösség tudósa, aki érzékenyen reagált hazájának minden fontosabb eseményére, hű hazafi, az ifjúság állhatatos és figyelmes tanítómestere volt.

Pálovics Béla

O. Henry

AZ UTOLSÓ LEVÉL

Greenwich Willage-ben, amely New York City egyik kerületében helyezkedett el — sok ember lakott, kiket érdekelt a művészet. Szerették a telep bohém életét és a művészek között örömteli életet éltek. Az épületek és lakások gyakorta öregek és koszosak voltak, de éppen ebben állt a hely érdekessége.

Sue és Johnsy studiója egy régi háromemeletes téglaház tetején volt. Egyikük Maine államból jött, másikuk Kaliforniából. A 8. utca valamelyik szállodájának éttermében találkoztak össze. Mindketten művészek, és nemrégiben érkeztek New Yorkba, hogy életüket itt folytassák.

Ez májusban történt. Novemberben, valami hideg, nem látható ismeretlen, mit a doktor tüdőgyulladásnak nevezett, látogatta meg a várost és hideg ujjával itt is, ott is megérintett valakit.

Hozzáért Johnsyhoz és a lány ágynak dőlt, festett vaságyán alig mozdult, a kis ablakon keresztül csak a szemben levő ház síma falát nézte.

Egyik reggel a sietős doktor kihívta Suet a hallba.

„Életbenmaradásához az esély egy a tízhez" — mondotta, miközben a klinikai hőmérő higanyoszlopát rázta le. „Es ez az egy lehetőség nem más, minthogy akarja a gyógyulást, de kis barátnője feltette magában, hogy meg fog halni. Van talán valami, ami aggasztja?"

„Valamelyik nap a naplesi öbölről akart képet festeni" — mondta Sue.

„Valami fontosabb — talán egy férfi?"

„Nem."

„Nos, akkor mindez talán a láz és az általános fizikai közérzetének eredménye. De amikor a paciens biztosan kezdi érezni, hogy ő meg fog halni, akkor én a gyógyszerek hatásának felét levonom. Ha sikerülne magának valami iránt felkeltenie a figyelmét, mondjuk a legutóbbi divatú női kabátok iránt, akkor az egy a tízhez esély helyett egy az öthöz ígérhetek."

Miután a doktor elment, Sue bement a szobájába és sírni kezdett. Később fütyörészve ment át Johnsyhoz, igyekezett szomorúságát nem mutatni.

Johnsy arccal az ablak felé, hálóruhában feküdt. Sue abbahagyta a fütyörészést, gondolva, hogy Johnsy alszik. Majd időnként ismétlődő halk hangokat hallatott. Sue gyorsan az ágy széléhez ment.

Johnsy szemei egészen nyitva voltak. Az ablakon keresztül nézett ki, és visszafelé számolt.

„Tizenkettő" — mondta, majd kicsit később, „tizenegy", és azután „tíz" és „kilenc", majd „nyolc" — „hét".

Sue kitekintett az ablakon. Mit számolhatott Johnsy? Hiszen csak egy szürke, fekete udvar és a szembenlévő ház síma fala van itt. A gyökereiben halott szőlőtő, félig kúszott fel a falra. Az ősz hideg lehelete csaknem minden levelet lefújt a szőlőindáról, míg az ágak majdhogy csupaszon maradtak.

„Mit jelent ez, kedves?" — kérdezte Sue.

„Hat" — mondta sietve Johnsy. „Most gyorsan hullanak. Három nappal ezelőtt legalább száz volt. A fejfájásom miatt számolom. De most ez oly jól esik. Itt jön a következő. Most már csak öt maradt."

„Öt, micsoda, kedves? Mondd el!" — szólt Sue.

„Levél. A vadszőlő levele. Amikor annak a vadszőlőnek utolsó levele lehullik, nekem is mennem kell. Már három napja tudom. Nem mondta neked a doktor?"

„A doktor semmi effélét nem mondott. Ez teljesen ostobaság" — mondta Sue. „Miféle kapcsolat lehet a felgyógyulásod és azok között az öreg levelek között? Hiszen te azelőtt annyira szeretted ezt a vadszőlőt. Kérlek, ne légy ostoba! A doktor azt mondta nekem, hogy az állapotod hamarosan jobbra fordul. Most próbálj megenni egy kis levest és engedj a dolgomra, hogy egy kis pénzt csináljak, amin vehetek neked jó oportói bort."

„Ne vegyél semmiféle bort", szólt Johnsy, szemeit mereven a szemközti ház sima falán tartva. „Most hullik a másik levél. Már csak négy maradt. Még a sötétedés előtt szeretném látni az utolsó lehullását. Akkor én is megyek."

„Johnsy, drágám", mondta Sue föléhajolva. „Megígéred, hogy amíg nem végzek a munkámmal, addig csukva tartod a szemed, és nem nézel ki az ablakon? Azokat a rajzokat holnap át kell adnom. Szükségem van a fényre; szeretném a függönyt levenni."

„Nem rajzolhatnál a te szobádban?!" — mondta Johnsy hidegen. „Inkább itt maradnék veled" — szólt Sue. „Nem akarom, hogy folyton azokat az ostoba leveleket nézzed."

„Szólj, amint a munkát befejezted" — mondta Johnsy és szemeit lecsukva, fehéren és nyugodtan feküdt. „Szeretném látni az utolsó levél lehullását. Belefáradtam a várakozásba, belefáradtam a gondolkodásba."

„Próbálj aludni" — mondta Sue egy kicsit később. „Nekem most egy percre le kell mennem Behrmann úrhoz, aki modellt szokott ülni. De tüstént visszajövök. Kérlek, ne mozgolódj és ismételten ígérd meg nekem, hogy nem nézel ki az ablakon."

Az öreg Behrmann úr szintén festő volt, és alattuk lakott az első emeleten. Már elmúlt hatvan éves. Behrmann a művészettel kudarcot vallott. Örökké a mesterművet kívánta megfesteni, de eddig még soha nem kezdett hozzá, Évek óta semmit sem festett. Hébe-hóba csinált ugyan valamit, de azokat is csak üzleti reklám szellemben. Mint modell, azoktól a fiatal festőktől jutott pénzhez, akik nem tudtak állandó modellt tartani. Sok wiskyt ivott és amikor az ital a fejébe szállt, állandóan arról a nagy mesterműről beszélt, melyet ő fog megfesteni. Ádáz, heves emberke volt; magát a két fiatal művész szomszédja, házőrzőkutyájának a előljárójának tekintette, s azok valóban nagyon szerették őt.

Sue, Behrmannt szegényesen megvilágított stúdiójában találta. A szoba egyik sarkában egy sima vászon állott, amely már 25 éve várja, hogy meghúzzák rajta az ígért mestermű első vonását. Sue elmondta neki Johnsy makacs elképzelését, az utolsó levélről, és hozzáfűzte, attól fél, hogy Johnsy valóban meg fog halni, ha az utolsó levél is lehullik.

Az öreg Behrmann ezt kiáltotta: „Van olyan ember a világon, aki elég bolond ahhoz, hogy egyszerűen azért meghaljon, mert az öreg vadszőlőről lehullanak a levelek? Én még ilyesmit sohasem hallottam. Miért engedi meg, hogy ilyen bolondos elképzelések hatoljanak a fejébe? Óh, szegény kis Johnsy kisasszony."

Johnsy még aludt, amikor mindketten felmentek. Sue leengedte a függönyt, és intett Behrmannak, hogy menjenek a másik szobába. Ott aztán kinéztek az ablakon, és borzongva figyelték a vadszőlőt. Majd egy pillanatra némán tekintettek körül. Hideg haváseső esett. Behrmann leült, és mint modell, Suenak megfelelő pózba helyezkedett.

Amikor Sue másnap reggel felébredt, Johnsyt szomorú, nagy nyitott szemekkel találta, amint éppen az ablakra nézett. „Hajtsd föl a függönyt. Látni akarok" — mondta gyorsan Johnsy.

Sue engedelmeskedett.

De, óh, a kemény esőzés és az erős szél után a vadszőlőn, még mindig ott csüngött egy levél. Az utolsó levél. Még mindig sötétzölden, a földtől vagy húsz láb magasságban csüngött az egyik ágról.

„Ez az utolsó" — mondta Johnsy. „Azt gondoltam, hogy éjszaka biztos lehullik. Hallottam a szélfúvást és az esőt. Ma már lehullik és akkor én is meghalok."

„Drága Johnsy" — mondta Sue és szemét behúnyva, fejét a Johnsyé mellé helyezte a párnára. „Gondolj rám, ha már magadra nem gondolsz. Mit csinálnék?"

A nap lassan telt el és este, amíg csak a szürkület tartott, láthatták a magányos levelet, mely a falhoz érve még mindig ott csüngött az ágon. Később, amikor leszállt az éj, a szél újra fújni kezdett és az eső ismét zuhogott.

De a következő reggel, amikor Johnsy megparancsolta, hogy a függönyt ismét emeljék fel, a levél még mindig ott volt.

Sokáig feküdt, a levelet nézte. Majd Suet hívta.

„Én nagyon rossz teremtés voltam, Sue" — mondta Johnsy. „Valami visszatartotta az utolsó levelet, hogy megmutassa, milyen rossz vagyok. Vétkeztem, hogy vártam a halált. Most hozhatsz egy kis levest, és tegyél valami párnát mögém, megvárom, amíg megfőzöl."

Egy óra múlva Johnsy ezt mondta: „Sue, valamelyik nap a naplesi öbölről akartam képet festeni."

Délután eljött az orvos. „Már egészen jól van" — mondta, Johnsy vékony kezét a kezébe véve. „A jövő, vagy az utánakövetkező héten nyoma sem lesz a betegségének. És most le kell mennem egy másik pacienst megnézni. Behrmannak hívják. Ugy hiszem, ő is valami művész féle. Szintén tüdőgyulladás. Öreg, gyönge ember, és nagyon erős rohamai vannak. Nincs rá semmi reménym, de azért elküldöm a kórházba, ahol sokkal nagyobb kényelmet biztosíthatnak számára."

Másnap Sue odament Johnsy ágyához. „A doktor azt mondta nekem, hogy rövidesen ismét egészen jól leszel" — mondta Sue, és karjaival átölelte Johnsyt. Johnsy boldogan mosolygott rá.

„Hát nem csodálatos?" — kérdezte Sue. „De most valami fontosat kell neked mondanom. Az öreg Behrmann úr ma reggel tüdőgyulladásban a kórházban meghalt. Mindössze két napig volt beteg. Az első nap reggelén reménytelen láz és fájdalom között találták meg a szobájában. Cipői és ruhája teljesen át voltak ázva, és jéghidegek voltak. Nem tudták elképzelni, hol tölthette azt a borzalmas éjszakát. Aztán találtak, egy még világító lámpát, egy létrát, és még néhány egyéb dolgot, melyek mind azt mutatták, hogy a szélfúvás és az esőzés alatt a szemközti ház falára kapaszkodott, és egy zöld levelet festett oda. Nem vetted észre, hogy az a levél sohasem rezdült meg, amikor a szél fújta?" Óh, kedvesem, ez volt Behrmann igazi mesterműve — ő festette oda azon az éjszakán, amikor az utolsó levél is lehullott.

Fordította: Gold Andor

NYOLCVAN ÉVE...

Nyolcvan éve, 1875. október 15-én nyitotta meg kapuit a Kerepesi úti „Népszínház", — a jelenlegi Nemzeti Színház. Nemcsak színművészetünk, hanem egész kulturális életünknek jelentős napja volt ez

Blaha Lujza

az október 15-e. De kezdjük talán valamivel korábbi időpontnál az idő „filmkockáinak" levetítését.

Fővárosunk, és az egész ország színjátszásának problémája oldódik meg 1837-ben, amikor hosszas huzavona és gáncsoskodások sorozata után megszületik a Nemzeti Színház... Kigyulladnak a fények és a zsúfolásig megtelt terem közönsége meghatott csendben hallgatja Vörösmartynak erre az alkalomra írt prológusát: az Árpád ébredését.

Az egész ország hívta életre fővárosunk első állandó jellegű magyar színházát, s a megnyitóra hazánk minden részéből odasereglenek az érdeklődők.

És mi a folytatás? Másnap üresen ásítozó széksorok várják a szereplőket. Igen, a színház fővárosunk közönsége számára épült, ez a közönség azonban a német színházat látogatja inkább. Hosszas és tegyük hozzá eredményes harc indul a közönség megnyeréséért. Nehéz, nagyon nehéz ez a harc! Az osztrák udvar mindent elkövet, hogy a német színház nemzeti színjátszásunk kibontakozásának legyőzhetetlen riválisa legyen: a város központjában épül, és a korabeli színházi technika vívmányaival felvértezve állja egy ideig a sarat. Nem is csoda! Az akkori színházlátogató közönség nem szívesen teszi be a lábát a Nemzeti Színházba, mely a külvárosban húzódik meg szerényen, meglehetősen igénytelen külsejű épületben. A harc azonban lassan a mi javunkra dől el. A „Peleskei nótárius" jelenti az első nagy sikert. Később a prózai előadások mellett operaelőadásokat is rendeznek. 1838. január 17-én Erkel Ferenc a színházhoz szerződik. Az 1838-as árvíz egy időre visszaveti a színház munkáját.

... Az évek pedig múlnak. Fővárosunk növekedésével párhuzamosan növekedik a színházlátogatók száma is. A 60-as években a Nemzeti Színház már szűknek bizonyul. Megindul a gyűjtés a Népszínház létrehozásáért. Blaha Lujza hangversenyeket ad, s a bevételt a színházépítési alapnak ajánlja fel... 1872-ben teszik le a Népszínház alapkövét, s 1875 október 15-én megnyitja kapuit, Rákosi Jenő „Leánykérő" című egyfelvonásos népszínművével. Az új színház színészgárdája igen erős. A „Nemzeti"-ből idejön többek között Blaha Lujza és Tamássy József.

A Népszínház nemcsak a prózának lesz fellegvára, hanem a „könnyű műfaj"-nak, az operettnek is. Suppé, Millöcker művei állandóan műsoron vannak. Blaha Lujza mágnesként vonzza a közönséget. Fáradhatatlanul dolgozik. Millöcker „Koldusdiák" című operettjében például elvállalja a tenorszerepet.

Csepreghy Ferencnek, a Népszínház titkárának kezdeményezésére jó néhány Verne Gyula-regény színpadi változatát mutatják be tomboló siker mellett. Az ifjúság körében nagy tetszést arat az: Utazás a holdban, A cár futárja (Sztrogoff Mihály) és a többi színpadra átdolgozott Verne-regény.

A Népszínház a 80-as években éri el fénykorát. Külföldön is irigykedve szemlélik sikereit, népszerűségét. Ezután hullámvölgybe kerül. Angol táncosoperettek giccsáradata lepi el színpadát. Művészi és anyagi csődbe jut. A giccsek színrehozatalában sok a konkurrens és a Népszínházat már-már a végső összeomlás fenyegeti. Porzsolt Kálmán igazgatása alatt jut ki a hullámvölgyből. Színrehozza a „Hadak útja" című 48-as tárgyú drámát. A siker nem marad el.

Nemsokára új taggal erősödik meg a Népszínház: Fedák Sári otthagyja Pozsonyt és Pestre jön. Ujabb sikerek: a „Bob herceg"-et nem kevesebbszer, mint százszor adják elő. Ez óriási szám, az akkori viszonyokat figyelembe véve. A csőd fellegei azonban is-

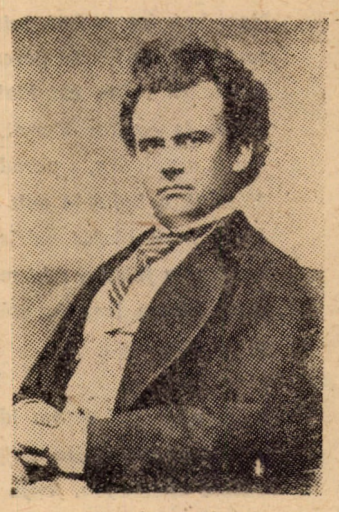

Tamássy József

mét megjelennek. Ezen nem is csodálkozhatunk, hiszen a régi francia operett meghalt. Hattyúdalát Küry Klára énekelte el Andaran egyik operettjében. A régi bécsi operett is halódik, az új pedig még nem született meg.

1908-ban lebontják a Nemzeti Színház régi épületét és hazánk első drámai társulata a Népszínházban keres „menedéket". Itt is marad.

... Eddig a történelem. De kár, hogy az ódon falak nem tudnak mesélni! Pedig bennük izzik nemzeti színjátszásunknak 80 forró esztendeje...

Thomandl Ernő

Fiatalok — fiataloknak

Első modellünk ünnepi alkalomra plisszérozott alj, fehér selyemblúz pulóverrel.

Második modellünk egyszínű szövetruha, gallér és kézelőrész, kötéssel díszítve. A ruha körülbelül 300—320 Ft-ba kerül.

SPORTHÍREK

Az utóbbi három mérkőzésen az egyetemi csapat igen jól szerepelt és hat ponttal növelte eddigi pontjainak számát. Eredmények:

Kg. Haladás—Aszfaltozó 4:0 (1:0).

Kg. Haladás—Húsos 1:0 (0:0).

Kg. Haladás Postajavító 3:2 (1:1).

A csapat különösen a Húsos ellen remekelt, mert akkor a bajnokság 2. helyezettjét fektette kétvállra.

*

A férfi kosárlabda-csapat folytatta vereségsorozatát és az utóbbi két mérkőzésén is (Fáklya Pedagógia, Kinizsi Sör: 39:120 és 63:79) vesztesként hagyták el a pályát.

A csapatnak a hátralevő mérkőzésen igen jól kell játszania, hogy elkerülje a kiesést.

Női kosárlabda-csapat kerületi I. osztályban most kezdi mérkőzéseit az őszi fordulóban.

*

Ugyancsak most kezdi a női röplabda-csapat is a IX. ker. Tanács Kupa mékőzéseit. A csapat nagy része I. éves hallgatókból áll.

*

Az országos ejtőernyős bajnokságon az egyéni célbaugrás (600 méter magasságból, 3 mp-es zuhanás után 150 m sugarú körbe) számát egyetemünk Ipargazdaságtan Tanszékének tanársegéde: Udvardi Dezső nyerte meg 131,53 ponttal. Büszkék vagyunk győzelmére és további sok sikert kívánunk e bátor sportágban elkövetkező versenyeihez.

Kilián György emlékverseny

Egyetemünkön az emlékverseny első fordulójára október 14-én délután került sor az atlétikai számokban. Jó sportidő volt és egyes eredmények figyelemreméltóan jók.

Az atlétika részletes eredményei:

Nők: 100 m: 1. Dévényi, I. évf., 16,3 mp; 2. Holubecz, I. évf., 16,4 mp.

400 m: 1. Maczkó, I. évf., 80,1 mp; 2. Kovács, II. évf., 80,6 mp.

Távolugrás: 1. Dévényi, I. vf., 440 cm; 2. Preisendorf, I. évf., 370 cm.

Súlylökés: 1. Hinsitz, I. évf., 7,98 m; 2. Preisendorf, I. évf., 6,80. m.

Gránátvetés: 1. Ciffra, I. évfolyam, 37 m; 2. Greczula, I. évf., 34 m.

Férfiak: 100 m: 1. Szilágyi I. évf., 11,9 mp; 2. Kádár, II. évf., 12,0 mp; 3. Ferenc, II. évfolyam, 12,8 mp.

400 m: 1. Bakonyvári, IV. évf., 58,5 mp; 2. Mlinárcsik, I. évf., 60,0 mp; 3. Orbán, II. évf., 60,6.

800 m: 1. Orbán, I. évf., 2:13,1 mp; 2. Bakonyvári, IV. évf., 2:14,1; 3. Bella, III. évf., 2:14,2 mp.

Magasugrás: 1. Nagy, III. évf., 170 cm; 2. Ferenc, II. évf., 160 cm; 3. Petrus, I. évf., 160 cm.

Távolugrás 1. Nagy, III. évf., 542; 2. Orehotzky, III. évf., 533; 3. Buzás, II. évf., 522 cm.

Súlylökés: 1. Nagy, III. évf., 9,10 m; 2. Kádár, II. évf., 9,06 m; 3. Orehotzki, III. évf., 8,97 m.

Gránátvetés: 1. Szigeti, II. évf., 66,50 m; 2. Mlinárcsik, I. évf., 60,00; 3. Ferenc, II. évf., 57,00 m.

Labdarúgás:

Kg. Egyetem—Bölcsész K. 0:0 2 p.

Kg. Egyetem—Orvosi E. 3:2 (1:1).

Ezzel a csapat valószínűleg a csoportban az első helyen végez. Egy mérkőzés van még hátra a Színművészeti Főiskolával.

Kosárlabda:

Kg. Egyetem—Gyógypedagógiai F. 71:22.

A következő mérkőzés az Agráregyetem csapatával lesz.

Röplabda:

Kg. Egyetem—Lenin Intézet 3:0.

Kg. Egyetem—Agrár Egyetem 3:0.

Kg. Egyetem—Testnevelési F. 3:1.

Még két mérkőzés van hátra és reméljük, hogy azokon is jó fog szerepelni a csapat. Ebben az esetben megnyerik a bajnokságot.

Miért nem népszerűek báljaink?

(Válasz „Egy báljegy margójára" című cikkre)

Az utóbbi évek báljairól a *Közgazdász*-ban nem először írtak kritikát. Ezek a bálok nem adtak hallgatóinknak maradandó élményeket. Ellenkezőleg, többször szégyenfoltjai voltak egyetemi életünknek.

Sok bál volt egyetemünkön, előfordult, hogy havonta kettő is. És mindegyikre az üzletszerűség nyomta rá bélyegét. Csak a bevételre törekedtünk. Már a jegyek kiadásánál elkövettük az első hibát. Annyi jegyet adtunk el, amennyi meghaladta az aula normális befogadóképességét, ezért szinte lehetetlen volt kényelmesen táncolni. A túlzsúfoltság, de a különböző nemkívánatos események is, hogy mindenki bejöhetett báljainkra, és így a közgazdászok egyre inkább kisebbségben maradtak, özönével voltak a jampecek és rendezőink, sajnos, nem álltak a helyzet magaslatán.

Egy-két egészen kirívó esettől eltekintve, nem biztosították a kellemes, zavartalan szórakozást. Teljesen hiányzott a bál külsőségeit biztosító rendezői tevékenység is.

A jövőben el akarjuk érni, hogy báljaink egyetemi ifjúságunk hangulatos, kulturált szórakozásának ünnepei, kedves események legyenek, amelyekre hosszú idő után is kellemesen emlékeznek vissza.

Ezt csak úgy érhetjük el, hogy kevesebb bált rendezünk, és ezenkívül kisebb csoportoknak vagy karoknak sűrűbben biztosítunk szórakozási lehetőséget a klubhelyiségben.

Báljainkon ezután csak hallgatóink és az általuk meghívott vendégek vehetnek részt, akikért hallgatóink felelősséget vállalnak. 1800 meghívónál többet pedig nem adunk ki.

A jövőben a bálokat valóban „rendezni" fogjuk. Külsőségeiben is megváltoztatjuk a bálok képét.

Gondolni kell a rendezőknek arra is, hogy a szorosabb rendezői teendők mellett más feladatokat is el kell látni. Például a nem táncoló lányok felkérése.

A fenti célkitűzések megvalósítása minden szórakoznivágyó egyetemi hallgatónk érdeke. Ezért kérjük, hogy javaslataikkal, s ötleteikkel segítsék az ifjú korosztály bálrendező munkáját.

DISZ-bizottság kultúrosztálya

„Mégegyszer a beigli"

avagy ami mellett nem mehetünk el szó nélkül

A Veres Pálné utcai fiúdiákszálló elsőemeleti folyosóján már napok óta ott áll egy szemétkosár szinültig töltve száraz kenyérrel és mákoskalács rúddal. Nem tudom kinek az érdeméből romlott meg, s kik hordták tele a szemétkosarat hangya szorgalommal.

Szeretném azonban szemükbe mondani: amit tettek, a legnagyobbfokú lelkiismeretlenség volt.

Lehet, hogy hetente kapják a súlyosabbnál- súlyosabb csomagokat. Bennük újra és újra a mákos beigli kifogyhatatlan tömege érkezik, s ezt a tulajdonosok már nem bírják elfogyasztani.

Meglehet.

De ugyanakkor tudom, hogy az egyetemisták bendője egy feneketlen zsák — grátia verbi — s még a legnagyobb arányú beigli import esetén sem robban ki a fogyasztás válsága.

Nem tudnák megosztani ezeket a csomagokat társaikkal szűkgyomrú — és szűkkeblű — tulajdonosaik?

Nem gondolják, hogy milyen lelkiismeretlenség szüleikkel szemben, szemétbe hajigálni egész rúd mákoskalácsot.

Milyen semmibevevése a közösségi életnek az ilyen viselkedés. Bármennyire hangulatos és szórakoztató volt a szilveszteri mese a beigliről, amely már a kutyának sem kell, azt ajánlom az elvtársaknak: kinálják csak bátran társaikat a beiglivel. Igy biztosan nem romlik el, s nekem sem kell ilyesmiről írnom.

— tl —

A NEMZETI SZÍNHÁZ ÉVFORDULÓJÁN

Vízszintes:

1. Ekkor nyílott meg a mai Nemzeti Színház elődje. 10. Külkereskedelmi vállalat. 11. Cél, útvonal. 12. Hangjegyfüzet. 13. Kiejtett mássalhangzó. 15. Majdnem Algír! 16. Ritka férfinév. 17. A békekölcsönhúzáson... (Első kockába kettős betű.) 19. Férfinév visszafelé. 20. Re párja. 21. Régi színésznőnk vezetékneve. 23. A törzsskála első hangja. 24. Ez lesz, ha esik az eső. 25. Kerek szám. 26. Pipa egyik fele. 28. Egyik érzékszerve. 29. Vasút eleje és vége. 30. Német folyó visszafelé. 33. Kimos — keverve. 36. Nem híg. 37. Európai nép. 38. Összeszorított marka. 39. Női név. 41. Tűz, névelővel. 42. Kettősbetű.

Függőleges:

2. Munkahely (y=i). 3. Vajon ott? 4. Igen ritka női név. 5. Római 110. 6. Mutatószó. 7. Kor. 8. Ilyen ok is van. 9. Hagy. 10. Nemzeti Színházunk elődje. 13. ... káposzta. 14. Szegény német! 17. Nem tétlen. 18. Egyik bányavárosunkból való. 21. Gyermekköszönés. 22. Azonos magánhangzók. 27. Ilyen kacsa is van — névelővel. 29. Lenne — felesleges ékezettel. 31. Nem költői. 32. EÜNN. 34. Német város. 35. SKÁH. 40. Arató Éva. 41. Csacsi hang — visszafelé.

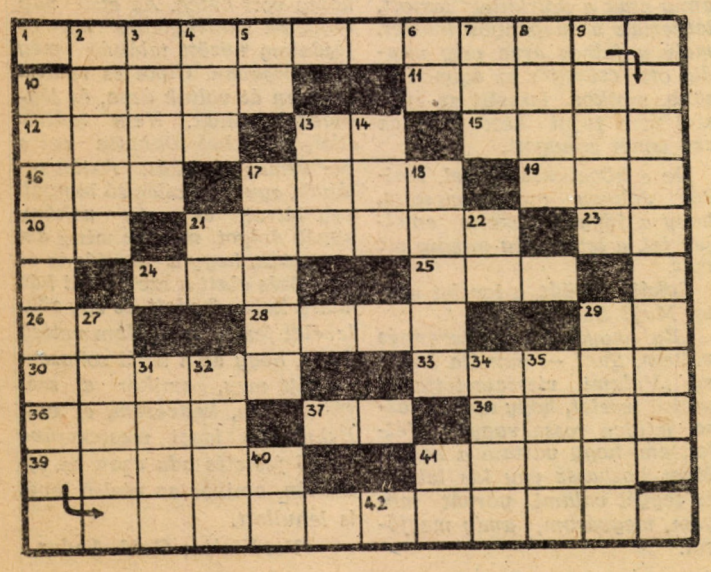

Bírálatok nyomán

Lapunk f. évi október 12.-i számában „Fejlődünk" címmel bírálat érte gazdasági szervünket, a tűzoltóság és a mentők telefonszámának újabb táblára való helyezésével és ezek minden telefon fölé való kifüggesztésével kapcsolatban. A bíráló kissé éles hangon emel szót az ellen, hogy ez a legújabb telefonszám-kifüggesztés nem került-e sok pénzébe egyetemünknek. Mint legilletékesebbtől, egyetemünk gondnokától és egyben tűzrendészeti előadójától, Igaz János elvtárstól a fenti bírálatra vonatkozóan a következő felvilágosítást kaptuk:

— A mentők és tűzoltók telefonszámának minden távbeszélő-készülék fölé való kifüggesztésére az illetékes tűzrendészeti főhatóságtól rendeletet kaptunk, ez tehát nem saját kitalálásunk volt. A költségekkel kapcsolatban az a megjegyezni valóm van, hogy a telefonszámok a már előbb elkészített és megmaradt „Tűzrendészeti házirendek"-ből lettek kivágva, kartonokra való felragasztásuk pedig hulladékanyag felhasználásával könyvtárunk könyvkötőműhelyében történt. Tehát ezekkel kapcsolatban semmiféle külön kiadásunk nem volt.

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem párt- és DISZ-bizottságának, egyetemi tanácsának és szakszervezeti bizottságának lapja.

Szerkeszti: a szerkesztőbizottság.
Felelős szerkesztő: Illés János.
Szerkesztőség:
Budapest, IX., Dimitrov tér 8. I. emelet 111.
Telefon: 186—850/197-es mellék.
Kiadja:
a Budapesti Lapkiadó Vállalat, Budapest, VIII., Blaha Lujza tér 3.
Szikra Lapnyomda,
Budapest, VIII., Rökk Szilárd u. 6.
Felelős vezető: Kulcsár Mihály.